

Η ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΤΗΣ Π. Ε. Φ. ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ

Η διδασκαλία της Φιλοσοφίας στο Λύκειο, έτσι όπως διαμορφώνεται σήμερα με το βιβλίο της Β΄ τάξης και τον καθορισμό της διδακτέας-εξεταστέας ύλης από το ΥΠΑΙΘ, διαλύει και καταστρέφει κάθε ίχνος δημιουργικής ανησυχίας και αναζήτησης του μαθητή μπροστά στα φιλοσοφικά προβλήματα.

Το βιβλίο της Φιλοσοφίας δεν ορίζει ιστορικά, γενετικά, εξελικτικά, πώς συγκροτούνται τα ερωτήματα για την αρχή, την ουσία και τη δομή του κόσμου, τη γένεση του ανθρώπου, της νόησης και της συνείδησης, των θεμελιωδών εννοιών προσέγγισης του κόσμου, τη σχέση με τη φύση και τις τεχνικές και επιστημονικές ανακαλύψεις. Δεν παρουσιάζει τις απαντήσεις που δόθηκαν από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα (βλ. σχετικά, πρόταση της Ομάδας Φιλοσοφίας της Π.Ε.Φ., Φιλολογική, 102 (2008) και 107 (2009)).

Το βιβλίο της Φιλοσοφίας περιορίζεται σε μια επιλεκτική προβληματική, που βασίζεται στα ερωτήματα της Αναλυτικής Φιλοσοφίας για την αμφιβολία της ύπαρξης και γνώσης του εξωτερικού κόσμου, μονόπλευρα, υποθέσεις 'προχωρημένες' για τους μαθητές. Τα ερωτήματα είναι αυθαίρετα επιλεγμένα, αποσπασματικά, χωρίς συστηματική προσέγγιση. Ταιριάζουν περισσότερο σε μια «θεματική» φιλοσοφία. Οι επιλογές αυτές οδηγούν σε αναπαραγωγή και απομνημόνευση του περιεχομένου.

Μεγαλύτερο πρόβλημα προκύπτει με την εφαρμογή της τράπεζας θεμάτων, η οποία, στην πραγματικότητα, είναι ένα όργανο το οποίο καθορίζει τη μεθοδολογία και ερμηνευτική του περιεχομένου και της εξέτασης ενός μαθήματος. Η παιδαγωγική και διδακτική ελευθερία περιορίζεται αφάνταστα. Υπάρχει ο κίνδυνος να διαμορφώνονται οι ερωτήσεις στις εξετάσεις τυπικά κατά 50% από την τράπεζα θεμάτων, αλλά 100% στο ίδιο πνεύμα και με την ίδια μέθοδο.

Κατά την άποψή μας, οι ερωτήσεις πρέπει να διαμορφώνονται από τους διδάσκοντες ως αποτέλεσμα της δημιουργικής διαδικασίας μέσα στην τάξη, όπου έχουν λάβει μέρος και οι μαθητές. Ειδικά, στο συγκεκριμένο μάθημα πρέπει να διδάσκεται Ιστορία της Φιλοσοφίας, η οποία περιλαμβάνει τη γέννηση και την εξέλιξη των φιλοσοφικών ρευμάτων από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα, στο πλαίσιο της οικονομικής, κοινωνικής, πολιτικής και επιστημονικοτεχνικής διαδικασίας. Η ερμηνευτική αυτή προσέγγιση βοηθάει το μαθητή να αντιληφθεί ποια ερωτήματα απαντήθηκαν στη διαδρομή της ιστορίας και ποια μένουν ανοιχτά μέχρι σήμερα.

ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΤΗΣ Π.Ε.Φ.

Βατούγιου Στέλλα, Δουλκέρης Μιχάλης, Κύρκος Χρήστος,
Μανοπούλου Εύη, Σπυράλατος Γιάννης, Τουλιάτος Σπύρος.